

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua oară 12 bani
a treia oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Căminăriei, 27. — În Alba-Iulia: la casa Weiss Bernat „la tinerie”

„Spre ideal”.

E aproape gata „strălucitul tablou”, al nației maghiare, care tot mai mult se sporește și se apropie de unitate.

Așa spun foile maghiare. Oficiul statistic din capitala Ungariei e mai norocos în operațiunile sale politice, decât bărbatul de stat unguri, decât grobianul Băntfii și indolentul Széll.

Numerul Ungurilor — zice — se urcă aproape la zece milioane. Ei s'au sporit mai tare în ultimul deceniu, ei s'au întărit mai mult, ei au dovedit mai mult „putere de viață”.

După statistica maghiară, se poate. Ne mirăm, chiar, că recunosc statisticianii unguri și existența a vre-o nouă-zece milioane de oameni, cari nu glăsuiesc ungurește în patria noastră.

Cine a luat în mână vre-o blanșetă de descripție, cine cunoaște șutul comisarilor numărători, ușor își poate da seama de corectitudinea datelor adunate, de — uimitoarea ridicare a elementului maghiar.

Oficialii mai mici, muncitorii dela tren, subalternii de pe la toate oficiile aparțin ei ori — cărei naționalități, toți au fost induși ca Unguri. Evreimea aproape întreagă, de limbă numai găgăvi o vorbă, două în limbajul lui Tuhutum, a fost luată de nație veritabilă ungurească.

Dar' ce se mai lungim vorba? Afară de elesele mai independente, mai conștii de simțul național, la toți li-s'a impus, din motive de interes sau de neștiință, să accepte o vorbă maghiară de limbă, pe care te o vorbesc mai din adâns.

Este un punct foarte întunecat în „strălucitul tablou”, la a cărui vedere patrioții nostri se însufleșesc așa din cale afară. Sporirea fără îndoială mare a populației din orașe dovedește clar, că tot mai mult crește numărul acelor nenorociți, cari lipsiți de mijloacele necesare pentru traiu, lipsiți de muncă, năvălesc în cele spre orașe, se aruncă în brațele socialismului, devastează, ridicându-și pumnii spre cer strigă peire asupra tuturor acelor, cari numai de giugiulirea neghiobei ideii de stat unitar național maghiar se ocupă, dar' de interesele și bunăstarea economică a țării nici habar n'au.

Aceste periculoase fenomene se observă chiar în orașele mari și puternice dintre Tisa și Dunăre, unde, după spusese presei jidano maghiare, „elementul maghiar este mai curat”.

Crisa economică, ce băntuie în Ungaria, în toate părțile, între Unguri produce cele mai dezastruoase, cele mai amenințătoare efecte. Au putut observa

Ungurii cu ocaziunea sărbătorii zilei de 15 Martie, cât valorează noul contingent de populație al orașelor mari, când vre-o câteva mii de proletari, fără nici un câpătăiu, fără muncă, fără hrană, le-a stricat tot tâmbălăul, amestecând în declamările festive glasuri de o neagră desperare.

Așa se pot explica percentele colosale cu cari s'a înmulțit populația din orașe.

Dacă vor urma Ungurii cu cultivarea statisticii în direcțiunea apucată, nu va trece multă vreme și toți locuitorii acestei țări vor deveni Unguri — pe hârtie.

Ce folos trag țanțoșii nostri din această formală seducere proprie e greu de înțeles, dacă nu te cugești cu minte ungurească.

Vreau ei poate să reducă Europa ori ceealtă parte a monarhiei?

Statele culte europene cunosc deja valoarea datelor statistice din Ungaria. Au ele știri despre existența Românilor, Nemților, Slovacylor, Sârbilor etc. în această țară. Și este imposibil, ca cineva să nu observe faptul nenatural, aparent imposibil, ca toate naționalitățile să scadă, numai numărul Ungurilor să crească în continuu.

Abstrăgând dela clasa așa zisă cultă, la care contingentul nașterilor este mai redus, dar' poporul de rând este bine cunoscut, că oferă cel mai mare număr de nașteri, în special poporul român, și totuși se stee pe loc, ba încă se scade?

Să presupunem chiar, că o parte cât de mică a inteligenței se maghiarizează, totuși sporul poporului de jos, care e scutit prin natura lucrului de înființarea maghiarizării, pe lângă că acopere micile pretenții periferice, trebuie să dea și un plus câtră numărul din trecut.

Înzădar se trudește deci guvernul nostru cu ridicarea meșteșugită a numărului „nației” singure alcătuitoare de stat. Înzădar vooe ei să impună Austriei cu numărul lor preponderant. Austriacii încă le cunosc felul de a face statistică. Înzădar se mângăie „Pesti Napló”, cu vorbele, că: „ne-am apropiat din nou o bună parte spre ideal”.

Idealul lor este așa de absurd, așa de contrar naturii, încât nu se poate ajunge nici prin forță, nici prin — statistică.

Dacă ar face însă Ungurii o statistică obiectivă despre numărul dușmanilor ce 'și-au câștigat prin urgisita lor politică de maghiarizare cu forța pe toate terenurile, le-ar trece ori-ce poftă de a privi tabloul „strălucit al nației maghiare”, care a făcut „un mare pas spre ideal”.

—F.

Sibiu, 20 Martie 1901.

Iubileul de 30 ani al reichstag-ului german. Măne, 21 Martie n. reichstag-ul german își serbează aniversarea a treizecilea a existenței sale. La 21 Martie 1871 s'a întrunit în prima sesiune. Dintre membrii primului reichstag german, cari dela 1871 până în ziua de astăzi au rămas neîntrerupți în parlament, mai trăiesc numai patru, și anume contele Hompesch, Richter, Bebel și Lieber.

Din dietă. Proiectul de apropiere a fost primit și în special. Csá-volszky Lajos, în decursul discuției a atacat din nou, cu o mare vehemență pe ministrul Lukács, care în contrazicere cu Széll desaproabă curățirea parlamentului de incompatibili. Față de Austria, — zice Csá-volszky, — voește să accepte formula lui Baerenreither, în sensul căreia interesele economice ale Ungariei ar fi stabil legate de piața Austriei.

Contele Tisza István, cere scăderea numărului diurniștilor dela oficiile administrative, înmulțirea orelor de lucru și ridicarea dotațiunii. Răspunzând, Széll Kálmán declară, că deja a și pus în aplicare unele din principiile accentuate de contele Tisza, și se ocupă serios cu aranjarea mai potrivită a orelor de muncă pe toată linia.

Deputația de cuotă. Dieta maghiară, după-cum anunță zărele din Pesta, alege azi membrii deputației de cuotă. Independenții nu iau parte la alegere și nu primesc a face parte din deputație. Astfel din cei 10 membri aleși, 9 vor fi din partidul liberal și 1 din partidul popular.

Deputațiile de cuotă vor conveni în feriele Paștilor în Viena, pentru consultațiuni verbale.

NOUE ASILURI DE COPIL. În ministerul de interne se pregătesc deja ordinațiunile, de cari va fi însoțită punerea în aplicare a legii pentru înființarea a mai multor case de asil pe seama băieților aflați. Deocamdată în Budapesta, Oradea-mare, Mișcolț, Cincebiseriet, Sabaria și Cluj se vor deschide case de asil.

Tarifa vamală autonomă. La sfârșitul lunii acesteia sau la începutul lunii viitoare guvernul austriac și cel maghiar își va denumi delegații pentru petrecerea tarifelor vamale autonome. După știrea foilor vieneze, nota fundamentală a noiei tarife va fi egale protejare a produselor agrare și industriale.

Presa franceză și Austria.

Publicistica franceză de un timp încoace se ocupă cu o deosebită predilecție de statul din Austria și de soarta monarhiei noastre în viitor. Așa nu de mult, ziarul „Matin” a atacat pe principii Francisc Ferdinand și Otto, ear' despre domnia Monarchiei noastre a scris într'un stil nu tocmai măgulitor. „Les Temps”, sub titlul: „Austria în agonie” s'a ocupat cu soarta provincieiilor austriece, ca-și-când descompunerea Austro-Ungariei ar fi un fapt împlinit. Contra acestor răuvoitoare și tendențioase manevrări a foilor franceze se ridică acum „Wiener Abendpost”, respingând cu energie atacurile presei franceze, cari au scopul să slăbească autoritatea politică a monarhiei noastre și să producă neînțelegere în sinul triplei alianțe.

AUTONOMIA CĂTOLICĂ. Comisia de 27 continuă cu pertractarea răspunsului dat de corpul episcopesc și de guvern în chestia autonomiei. Principiul punct de divergență este, că administrația averii catolice guvernul nu voește să o lase din mână. În acest punct și episcopii sunt de acord cu guvernul.

Lupta pentru cruce.

Miscarea pornită de tinerimea universitară creștină din Budapesta trebuie considerată ca efluxul sentimentelor spontanee și absolute independente ale tinerimii. Este fără îndoială un semn îmbucurător, că în capitala Ungariei s'a mai găsit între Unguri o tinerime, care se însuflețească de idealul simbolizat prin cruce și se facă acolo în palatul universității echoul gândirii și simțirii popoarelor creștine, cari hrănesc și apără brațul lor întinsele hotare ale țării. Pășirea energetică și cutezătoare a tinerimii a surprins, a pus pe gânduri toate cercurile politice din Budapesta, căci nimeni nu se aștepta la așa ceva, nimeni n'a avut cunoștință prealabilă despre demonstrațiunea pusă la cale, nici chiar deputații partidului popular catolic, asupra cărora a căzut la început bănuiala.

Dar' ce folos, că tinerimea a îndrăznit a demonstra în favorul crucii? Căci în fața tinerilor apărători ai crucii s'au ridicat anumite cămușcări de cerceți toți acei factori politici din capitală, a căror funcționare în viața publică este regulată dela bursa evreiască.

Evreimea a arlat amosul suprem, ca se-și pună în cumpănă puterea toată și întreaga sa influență coruptibilă.

Guvernul, parlamentul, presa jidano maghiară, senatul universitar, poliția — toate s'au pus în mișcare, au dat mâna cu partea jidovească a tinerimii universitare, cu așa numitele ele-

mente liberale, ca să doboare toată acțiunea tinerimii creștine.

Senatul universitar ocupându-se cu chestia esențului crucii și cu demonstrațiile ce au succedat, a decis: Să pornească în contra făptuitorilor cercetare disciplinară. Poliția a fost recercată să erueze pe aranjatorii demonstrației. Senatul a mai decis să închidă universitatea pentru două zile și să scoată cărăși din salele universității crucile puse acolo de tinerime. Întru-cât turbările s'ar repeta, rectorul este imputernicit a sista imediat prelegerile.

În aceeași zi senatul universitar a primit și rescriptul mult trăgănat al ministrului de culte Wlassics în chestia crucii. Ministrul declară, că aproabă punctul de vedere al senatului, care, precum se știe, față de propunerea profesorilor dela facultatea de drept, hotărâse ca nici cu ocazia promoțiilor să nu se mai prezenteze crucea, pe când facultatea de drept propusese, ca crucea să fie așezată în localitățile oficiale ale senatului și decanatelor, precum și la promoțiuni, nu însă și în salele de învățământ.

Rectorul magnific a afișat o admoniție strictă pe tabla dela universitate, prin care, cu toată buna afeecțiune ce o are pentru cauza crucii (ca profesor de sf. teologie), provoacă tinerimea să se ferească de repetarea astorfel de demonstrații, căci la din contră vor fi pedepsiți cu pedeapsa cea mai severă: cu eliminarea dela universitate.

Aceasta e răspunsul dat din toate părțile „competente” tinerimii creștine, care n'a mai putut înăbuși în inima sa batjocura și goana, la care este osândit în țeara aceasta creștină sfântul simbol al creștinătății. Pentru a vedea spirtul, de care este călăuzită tinerimea în lupta aceasta, dăm următoarele părți din manifestul afișat de „Marele comitet al tinerimii universitare creștine” în aula universității.

Comitiloni!

Tinerimea universitară creștină, care stănd pe baza continuității de drept, a dorit și a cerut reorganizarea în salele universității a crucii, simbolul iubirii creștinești și a moralei creștine, astăzi ea înșasi a restituit sfânta cruce în locul ei vrednic și care după drept 'i-se cuvine.

Nu fiii unei confesiuni, nu unelte influențate sau inspirate ale partidelor politice sau confesionale: tineri și neînțeleși de ori-ce confesiune, tineri independenți în gândirea și în lucrarea lor, cari urmează numai sfintele convingeri a propriului lor suflet, — au făcut lucrul acesta, noi am făcut-o aceasta: Tinerimea maghiară creștină cu sentimente și cugete curate, dar' — totdeauna și neorbiță, neatinsă, ne-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Academia Română.

— Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1900—1901. — (Urmare).

2. Din „Istoriile lui Erodote”, în traducerea premiată a dlui D. I. Ghica, s'au tipărit coatele 14—15 din tomul IV, cari cuprind capitolele 151—177 din aceste carti.

3. Redactarea „Dicționarului limbii române” se continuă de colegul nostru dl Al. Philippide, ajutat de patru colaboratori, ear' comisiunea în special înărcinată cu supravegherea acestei lucrări v'ă da amănunțit despre meritul ei.

4. Dl bibliotecar al Academiei a continuat și anul acesta întocmirea lucrărilor bibliografice, cu cari este însărcinat.

a) Din „Catalogul manuscrisurilor românești” nu s'a putut tipări nimic în cursul anului, deși materialul în mare parte este pregătit pentru tipar.

b) Din „Bibliografia românească veche, 1508—1830”, se tipărește fascicula IV., în care s'unt descrise 33 cărți din anii 1691—1716, reproducându-se în traducere sau traducere prefetele și epilogurile și dându-se în facsimile pagine cu frontispicii, specimene de tipar și de ilustrațiuni, precum și steme domnești. Cu această fasciculă se va încheia volumul I. al publicațiunii.

5. Din „Hronicul vechimii a Romano-Ungro-Vlahilor”, de Dimitrie Cantemir, care se retipărește într-o nouă edițiune, sub îngrijirea colegului nostru Gr. G. Tocilescu, a rămas a se tipări numai prefata, pentru încheierea volumului.

6. Din „Publicațiunile fondului Vasile Adamachi” a apărut în cursul anului:

Nr. V. „Studii asupra pelagiei”. De Dr. Ioan Neagoe, seriere premiată din premiul Adamachi din 1900.

Cu această scriere se încheie primul volum al publicațiunilor fondului Vasile Adamachi.

7. Din „Publicațiunile fondului prințesa Alina Știrbei” a apărut:

Nr. III. „Acte și documente relative la istoria renașterii României”, tomul VIII., cuprinzând 232 documente

relative la evenimentele politice din anii 1858—1859.

8. Din „Catalogul monumentelor epigrafice și sculpturale” ale muzeului național de anticități, întocmit de dl coleg Gr. G. Tocilescu, s'au tipărit coatele 21—24. Lucrarea va fi în cursul încheiată.

9. „Studii istorice asupra Chillei și Cetății-Albe, de N. Iorga, lucrare premiată din premiul Bodescu, care începuse a se tipări în anul trecut, s'a terminat și împărțit în cursul anului.

10. Conform decisiunii luate la 19 Maiu 1898, s'a terminat de tipărit, în volum separat, lucrarea dlui profesor Gr. Crețu: „Mădăria Colui”. „Lexicon slavo-românesc și tălcuirea numelor, din 1649”.

11. Din acesta s'au stabilit relațiuni de schimb publicațiunilor cu următoarele instituțiuni străine:

„Societatea științifică Șevcenko”, din Lemberg.

„The Lloyd Museum and Library”, din Cincinnati în Ohio (America).

„Observatoriul astronomic dela Dunăsink al observatorului S-tei Treimi”, din Dublin.

„Comisiunea istorică gubernială basarabiană”, înființată la 1898 în Chișinău.

„Școala de studii bizantine a părinților Auguștini ai Înălțării”, dela Kadi-kioi (lângă Constantinopol).

Deasemenea s'au dat în dar publicațiunile Academiei la biblioteca națională de pe lângă vechea metropolie românească dela Suceava, în Bucovina.

IV. Publicațiunile Hurmuzachi și cercetări istorice.

Subvențiunea dată de stat Academiei pentru această însemnată publicațiune de documente privitoare la istoria Românilor a fost de 18.000 lei dela 1882/1883 până la 1885/1886 și de 33.000 lei dela 1886/1887 până la 1899/1900; în anul 1900—1901 ea a fost împuțată cu 13.000, adică redusă la 20.000, ear' în anul curent 1900/1901 ea a fost redusă la 15.000. Aceste reduceri au avut de urmări restrângerea lucrărilor. Cu toate dificultățile financiare prin cari trece statul, această subvențiune va fi conservată în bugetul anului viitor, așteptând timpuri mai bune spre a fi ridicată earăși la vechea ei sumă.

Dela sesiunea trecută s'au făcut, până acum, următoarele lucrări:

1. Tomul XI, început a se tipări în anul trecut sub îngrijirea dlui profesor N. Iorga, și cuprinzând documente adunate de d-sa, s'a terminat; el are un indice chronologic și altul alfabetic. Vo-

lumul cuprinde 957 documente din arhivele italiene, austriece și ardene dintre anii 1517—1612, privitoare în cea mai mare parte la Petru Șchiopul și la familia lui.

2. S'a publicat partea 1-a din tomul III. al suplimentului II., cuprinzând documente polone din anii 1641—1703, tipărite sub îngrijirea dlui I. Bogdan.

3. Dl Ioan Slavici a terminat tipărirea traducerii tomului III. al „Fragmentelor din istoria Românilor”, de E. Hurmuzachi. Volumul are 42 coale, din cari întâiele se tipărise încă în anul trecut.

4. Tot din cauza lipsei de mijloace a încetat procurarea de copii de documente istorice, cari ni-se trimiteau de câțiva ani de ministerul afacerilor străine pentru colecțiunile noastre și cari se adunau prin mijlocirea legațiunilor țării dela Viena, Paris, Roma și Constantinopol.

5. Starea actuală a publicațiunii „Documente privitoare la istoria Românilor” este următoarea: S'unt tipărite 29 volume, în 2530 de coale, cuprinzând 15.646 de documente, referitoare la timpul dintre anii 1199—1703.

(Va urma).

infectată de spiritul mincinos și periculos, și-o spunem pe față: de spiritul cosmopolit imoral, care cuprinde în rețeaua sa vieața publică și sentimentul public maghiar.

Comitetul apoi își exprimă speranța, că lupta începută pentru cruce, va aduce țeara la un viitor mai fericit.

Din România.

Agitațiile electorale iau întindere tot mai mare și predomină situația. Partidele își fac candidările și în întruniri electorale.

Intrunirea liberalilor.

Partidul liberal dela putere a avut o mare întrunire electorală Duminică, în sala Băilor Eforiei. A fost discursuri dl prim-ministru D. A. Sturdza, apoi E. Costinescu și M. Pherechide. În urmă s'au enunțat candidaturile pentru întreaga țeara, la senat și cameră. Dl Sturdza în lungul său discurs s'a mărginit de astă dată numai la chestii interne, în special a economiilor și a echilibrării bugetului. A susținut din nou, că va realiza economii de 20 milioane de lei și a promis, că la 24 Martie c. v. guvernul va prezenta un buget pe anii 1901—1904 echilibrat. Dl Sturdza a revenit și asupra demisiilor generalilor, despre care am amintit ieri. Premierul român a trecut cam repede peste această chestie, zicând, că generalii au abzis din cauze de bătrânețe, făcând loc forțelor mai tinere.

Demisia generalilor.

Au demisionat în total 7 generali și admiralul Murgescu. Generalii demisionați sunt: C. Poenaru, șeful marelui stat-major Rasti, Pilat, Dr. Petrescu, medic inspector general, Bengescu, general de intenție, Arion și Lahovari. Demisiile acestor doi din urmă n'au fost primite.

Retragerea în masă a atâtor forțe probate lasă de bănuț asupra adevăratei cauze a demisiilor.

Reduceri.

— Prin noul proiect de buget al ministerului de interne numărul subprefecturilor din țară este redus la 69, cari se vor repartiza după trebuințele locale ale județelor.

Directorii de prefecturi vor fi îndatorați să facă inspecții administrative. — Se svonise de curând, că gendarmeria rurală va fi desființată. Se dădea această știre cu adăosul fantastic, că gendarmeria în cas de desființare va emigra în Transvaal. Acum se anunță, că gendarmeria rurală va fi menținută cu un efectiv de 1000 gendarmi.

Vor fi 32 de companii, comandate de un căpitan. Comandamentul general îl va avea un major.

Ajutorii comandanților de companii vor fi suprimați.

Dela Academie.

Azi, Mercuri, în 7 Martie c., Academia Română ține ședință solemnă prezidată de M. S. Regele.

Se fac următoarele lecturi: Dl V. A. Urechiă: Oligarchia și regulamentul organic.

Dl Gr. G. Tocilescu: Vieța orășenească în Dobrogea în epoca antică.

O jumătate de secol.

— La jubileul de o jumătate de secol al fondurilor centrale școlastice și de stipendii din districtul Năsăudului. — 13 Martie 1851—13 Martie 1901.

(Urmare și fine).

Grație Atotputernicului a conces, ca acest zădărnici să poată ajunge jubileul de o jumătate de secol dela punerea primei petri fundamentale a fondurilor, cari astăzi susțin un gimnasiu superior și 3 școli școlare fundamentale în Năsăud, Borgo-Prund și Monor și afară de aceea din fondul de stipendii s'au împărțit zeci de mii florini tinerilor din acest zădărnici.

E o grație specială a sorții. . . . pentru că e de admirat, că acest zădărnici, — despre care marea istorie a notat, că e bastionul părții nord-estice a Transilvaniei în decursul mai de un secol, — nu a fost răpit de valurile periculoase ale evenimentelor istorice.

O mână de oameni au arătat lumii cum au știut să se susțină în decursul mai de un secol printre multe calamități și după aceea să crească și fundațiunile culturale.

Și dacă scrutăm, că ce a făcut pe acest zădărnici, mare, puternic și onorat înaintea lumii? Nu va fi greu de aflat, dacă luăm în considerare, că pe acest pământ grănițesc, deși erau Români greco-catolici și greco-orientali, precum sunt și astăzi, toți gustau aceleași drepturi și toți purtau aceleași sarcini și necazuri — și cu fală se numiau numai «români grănițeri». Divergențe de confesionalitate nu se făcea nici față cu cei ce nu erau născuți din acest zădărnici.

La oală mergeau Românii grănițeri în luptă, apărând tronul și patria, atât în lăuntru, cât și în afară.

Pe scurt, trăiau ca frații. Nouă ni-au lăsat moștenire numai aceste fonduri și exemple de a le conserva mai departe, după cum au conservat dinții onoarea steagului lor chiar între cele mai grele și critice împrejurări.

Astăzi nepoții fondatorilor nu mai vreau să știe nimic despre trecut, ba ce e mai mult, nici nu află cu cale ce s'a iubit după o jumătate de secol zădărnici, în care s'a pus așa zicând fundamentul la aceste instituțiuni culturale greco-catolice și greco-orientale, barem prin un serviciu divin (misă).

După ce examinăm trecutul și m'uit la prezent, nu pot decât să esclăm eu cum a esclamat căpitanul italian Antoniu Cosimellius în anul 1768 despre acest zădărnici:

«Has igitur prisca genti de stirpe Quiritum Romulidae terras habitant. Heu quanta nepotum Disparitas! quam vilescit venerabile nomen!» (Poemation de secundo legione valachico).

Leonidas.

Din Oravița.

— 15 Martie n.

«Oravița e un oraș românesc». Industriași mulți și destoinici, comercianți iscușiți, apoi inteligența română numeroasă și materialistă bine situată, precum și majoritatea populațiunii, mă îndreptățesc să susțin această enunțare.

În Oravița e sediul protopopiatului gr.-or. și gr.-cat. Comunele mari și frumoase învecinate cu popor exclusiv român, bine situat și deștept, îi potestăză românismul.

Cu toate aceste instituțiuni românești industriale și culturale abia are. Două școli confesionale cu câte un învățător, 2 coruri vocale și «Oraviciana». Atât tot.

În privința aceasta cât de supărătoare sunt unele orăse din Ardeal, de unde zi de zi cetim în ziaristica noastră rapoarte însuflețite despre reuniuni de industriași, de femei, de înmormântare, despre coruri, casse de păstrare, reuniuni economice etc.

S'ar putea lucra și în Oravița mult, fiindcă vales Caragului, — unde prevedința a trimis mii de Români să propage cultura națională românească, — e zădărnici cel mai productiv locuit de Români, dacă divinitatea ar stăpâni inimile unora răutate, și ar înlocui-o cu zel național desinteresat. Germanii din Oravița mai puțin la număr, au în Oravița 3 casse de păstrare, școală elementară și civilă de fete, reuniune de industriași și de tir cu grădina frumoasă, școală civilă de copii, societate de înmormântare, etc.

Mai sunt în Oravița 2 școli cu 5 învățători, cari stau sub patronatul societății privilegiate austro-ungare. La aceste sunt aplicați 3 învățători germani și 2 români. Clasele sunt paralele. Români cercetează clasele învățătorilor G. Dragoescu și N. Balaș. Abia 10—15 copii fac excepțiune.

Caracterul acestor școli e ceva unic în Ungaria; nu sunt nici comunale, nici de stat ori confesionale, dar nici private. Ce privește limba de propunere nu sunt nici românești ori nemțești, dar nici maghiare. Cândva de mult erau confesionale. Fiind inspectorii reg. de fire agresivă, au ajuns la influență mai mare, și acum dispun după plac, încă pe lângă toată opunerea învățătorilor au introdus limba maghiară. Numai la cursurile române se propune românește religiunea și limba maternă.

Învățătorii amintiți, precum și colegii lor din localitățile montane aplicați la astfel de școli, afară de orele obligate întruțuază copiii și românește, încăt esamenale lor de ani de zile sunt cele mai succese din tract și todeauna se considerau ca sârbători naționale, la care participa tot ce e românesc în Oravița.

Dimpreună cu colegii lor conf. iau parte foarte activă la toate întreprinderile; unii dintre cei mai activi Români pe terenul cultural sunt învățătorii în Oravița.

Ei conduc coruri vocale, cultivează tineretul în cântarea bisericăască și națională, sunt cantori, poartă agendele comitetelor și sinoadelor parohiale și tractuale, ei sunt episcopii tractului protopopesc, cassari la despărțământul «Asociațiunii», bibliotecari la casina rom., care își doarme somnul liniștit, sunt oficiarii despărțământului reuniunii învățătoarești, cel mai activ din dieceza Caransebeșului, etc. Toate aceste agende le împlinească fără remunerațiune, le-au purtat conștiințioși și bine.

Dacă se cere ceva lucru scripturatic public, eare vine în sarcina lor.

Recompensă națională au avut taniemele dela «Oraviciana», cele primuie ca membri ai direcțiunii resp. de supraveghere.

Spini în ochii unora fiind, în anul acesta, George Dragoescu a fost soos în mod neuman și chiar atunci, când e mai avisat la taniemele de până acum, fiindcă prin muncă prea încordată, el cu colegul său Balaș și-au ruinat total sănă-

*) Și păgânii se rugau pentru străbunii lor și le adărau memoria.

tatea și astăzi numai cu concursul grațuit al medicilor își susțin viața.

Cum și prin cine a fost soos, nu voiu a discuta aci.

Mandatul colegilor sei din inspecțiune expiră numai în anul viitor.

Dacă învățătorii din Oravița ar aspira la premii, ce ocaziune binevenită aveau cu premiile lui Jókai de câte 200 coroane pentru maghiarizarea școlarelor din cercul electoral al Oraviței, când prin tot felul de ademeniri, apoi amenințări voiau să-i înduplece să primească câte 200 cor. și ei le-au respins. Aceste premii erau create pentru învățătorii români, dar în decurs de 3 ani nu s'a aflat nime cine să le primească.

Răul crește și mai mult, căci colegii lor din Oravița sunt solidari, precum s'au declarat de solidari și cei din comuna învecinată și eventual se vor declara solidari și cei din tractul Oraviței, apoi abia din toate posturile onorifice. Inițiativa deja s'a făcut. G. Dragoescu, N. Balaș și V. Jian prin un coleg al lor și-au prezentat abdicarea din epitropia protopresbiterială comitetului protopresbiterial din 16 Martie n. E drept că comitetul regretă incidentul iscat, lucră la aplanarea divergențelor, dar respectivii sunt neînduplecați, până nu li-se dă satisfacțiune cuvenită, ba s'au adresat către colegii lor și preoțimea din provincie pentru a fi solidari cu ei.

Apelez la simțul românesc al Oravicenilor să nu întârzie cu aplanarea acestor divergențe cât mai îngrabă, căci prin această întâmplare regretabilă numai cauza națională perde.

Străinul.

Reuniune de înmormântare în Bistrița.

— 17 Martie n.

Așa observ, că în evidența reuniunilor de înmormântare, lipsește cea din Bistrița, despre care doresc a face cunoscut unele date spre orientarea publicului, pe care li privesc:

1. Numele acestei societăți este: «Reuniunea I. de înmormântare a locuitorilor români gr.-cat. din Bistrița».

2. Are statute aprobate de către ministerul de interne încă din anul 1899.

3. Această reuniune are 600 de membri, și astfel e cea mai mare între reuniunile de asemenea menire, din Bistrița, cari au numai câte 300 de membri.

4. Adunarea generală pe anul 1900 s'a ținut la finea lunii Februarie a. c., când s'au prezentat raportul direcțiunii și comitetului de reviziune, cari s'au și primit. Din aceste rapoarte comunic următoarele:

a) reuniunea a avut în permanență 600 de membri plători. Vieța internă a reuniunii e normală; peste tot se observă spiritul de ordine și de muncă la toate organele reuniunii;

b) postul de cassar și peste tot purtarea socotelilor se află în mâna unei puteri chemate și exacte, care totodată e și funcționar al «Bistrițanei»;

c) conducerea în direcțiune și control în comitetul de reviziune e de pusă în mâinile inteligenței române din Bistrița. Aci observ însă, că majoritatea membrilor din direcțiune e luată din stăruitorul român din Bistrița;

d) reuniunea a plătit în decursul anului 1900 drept competență statutară după 9 reposați 1010 coroane, împlinindu-și astfel scopul ei binefăcător. Aci observ, că dela înființarea reuniunii până la adunarea generală, s'a plătit competența statutară după 34 reposați. Și mai observ, că pentru poporul român din Bistrița această reuniune corespunde la o necesitate foarte simțită. Nu se poate îndeajuns recomanda înființarea acestor de reuniuni pretulindenele printr Români, căci sunt menite a ușura familiile române chiar în casurile cele mai grele, în casuri de reposați;

e) averea societății face cu finea anului 1900, după acoperirea tuturor sarcinilor statutare, în bani gata depuși la «Bistrițana» 4312 cor. 49 bani.

5. Din conținutul statutelor relev următoarele:

a) taxa de înscriere e 2 cor. 52 bani pentru todeauna;

b) de fiecare cas de reposați se plătește o taxă de 52 bani;

c) suma maximală a solvirilor face 160 casuri la 52 bani — 83 cor. 20 bani;

d) ajutorul minimal ce se dă după înscriere face 100 coroane;

e) ajutorul maximal după 160 solviri face 200 cor. De aci se vede, că astfel de reuniuni numai în folosul membrilor pot să fie;

f) la facerea acestor statute a servit de bază cele din Bistrița și cele din Deva, și mai ales au servit de bază experiențele de periplitate financiară, făcute la unele reuniuni existente și pățite. Această periplitate constă în aceea, că din numărul total al membrilor, după solve de 160 casuri de moarte, era un număr considerabil în pasivitate deplină, adică nici nu mai plătea, căci după statute nu era obligat, dar nici nu eșia din reuniune, căci era în viață.

Acest inconvenient s'a încunjurat astfel, că în statute s'a luat măsura, că lozul acelor cari au plătit 160 casuri de moarte, se consideră de vacant și în lozul lor, se pot primi membri noi plători.

6. Dela încheierea socotelilor încoace intrând binisor sumele restante după mai mulți reposați, averea reuniunii române de înmormântare din Bistrița astăzi trece peste 5000 coroane, ceea ce dovedește că reuniunea se află în stare de prosperare și înflorire. Exemplare din statute, la dorință se dau bucuos.

Gabius.

CHESTIUNI ȘCOLARE.

Cuincuenalele învățătorilor populari.

Dela marginea Câmpiei, Martie 1901.

Articul de lege regnicolar XXVI. din anul 1893 prescrie în §. 1, că un învățător aplicat la o școală populară să aibă un salariu anual de 600 coroane, locuință corespunzătoare și usufructul unei grădini de cel puțin 1/4 juger catastral; ear în §. 2 se dispune, că toți învățătorii populari de ambe sexele să fie împărțâși cu cuincuenale de câte 100 cor., cari devin de 5-ori în cadață și se pot ridica până la 500 coroane.

Terminul de începere al serviciului e determinat ca baza cuincuenalului 25 Septembrie 1893, prin urmare toți acei învățători, cari au servit neîntrerupt din ziua numită până în 25 Septembrie 1893 au drept la cuincuenalul prim. După ce de atunci au trecut 2 ani, în interesul cauzei ar fi, ca toți colegii învățătorilor, cari n'ar fi ajuns în deplină posesiune a acestui cuincuenal, să binevoiască a eși în publicitate și a arăta motivele și cauzele împedecătoare ce s'au ivit în contra ajungerii dreptului lor determinat prin lege, ca așa autoritățile noastre școlare supreme să poată lua măsurile necesare pentru ca învățătorii să-și capete negritbit competențele sale legale.

Să nu se sfiască nici unul de a eși în publicitate. Jurnalistica este o armă foarte puternică în mâna noastră; să ne folosim de ea cu tot adinsul. «Ajutate înșuși, atunci și Dumnezeu te va ajuta», asta se fie devisa noastră. Cine tace și ascunde neajunsurile ivite în cariera sa, nu numai că-și strică și înșuși, ci jignește și interesul comun al tuturor învățătorilor. Dacă superioritățile noastre școlare nu vor asculta plângerile noastre din ziare, avem conferențe și reuniuni, al căror cuvânt mai curând va fi ascultat.

Legea prescrie mai departe, că și acei învățători, cari au un salariu fundamental mai mare de 600 coroane, încă au drept la câștigarea cuincuenalului.

Nici o comună, fie aceea bisericăască sau politică, nu poate să sfirbească determinățiunile aceste clare și precise ale legii, prin urmare numai învățătorii înșiși pot fi vinovați, dacă nu ajung în toată măsura la dreptul lor legal, ceea ce au să-și câștige cu tot adinsul, atât în interesul propriu, cât și al familiei lor, căci cuincuenalele se computează ca adaos de salariu și la determinarea mărimum pensunii atât a lor, cât și a văduvei și orfanilor.

Cronica zilei.

Sibiu, 20 Martie n. 1901.

Distincție dlui A. D. Xenopol. Academia de științe morale și politice din Paris, în ședința sa dela 3/16 Martie curent, a ales aproape cu unanimitate de membru corespondent al ei pe dl A. D. Xenopol, profesor și rector al universității din Iași.

Din șese candidați pentru acest loc rămas vacant prin alegerea dlui F. C. Martens din Petersburg ca asociat, dl Xenopol a fost singurul recomandat de secția istorică printr-un elogios raport al dlui Alfred Rambaud, fost ministru al instrucțiunii publice și autorul strălucitei precuvenări la opera dlui Xenopol «Histoire des Roumains de la Dacie Trajane».

„Pasivitatea Românilor“. Din când în când apar prin ziarele maghiare notițe și articole, pline de fantasii și aberații, asupra atitudinii noastre la viitoarele alegeri. Astfel este în nrul de azi al lui «Egyszerűs» o notiță cu titlul de mai sus, în care se zice între altele, că corifeii comitetului național au voit să fie în Sibiu o adunare, dar aceasta s'a zădărnici; că «Tribuniștii» n'au parale; că «Sturdza a avisat nu de mult pe «Tribuniștii» din Sibiu, că li va escorta din țeară, îndată ce vor putea a pune piciorul pe pământul României etc.

Credem, că sîntem dispensați a sta de vorbă cu astfel de bazaconi; o desmîntire serioasă încă e de prios.

Neorolog. Subscripții cu inima frântă de durere anunță consăngenilor, amicilor și cunoscuților, că mult iubitul lor: soț, tată, frate, soț, unchiu, cumnat și moș Ioan Cătean, gr.-cat, comerciant și proprietar, membru ordinar al «Asociațiunii» și consiliului dela «Crisana», virilist al comitatului Hunedoarei, re-

presentant al comunei Brad, binefăcător al gimnasiului român gr.-or. din Brad și al «Mesei studenților» dela acest institut etc., după un morb greu și îndelungat, împărțit cu sfânta cuminăcătura, în state de 64 ani, în al 34-lea an al fericitei sale căsătorii și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în 13 Martie la 9 ore seara. Rămășițele pămîntești ale fericitului s'au depus spre odihnă eternă Vineri, la 2/15 Martie a. c., la 3 ore d. a., în cimiterul gr.-or. din Brad, Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Văduva Sofia Cătean n. Tomus, soție; Eugenia m. Dr. Opriș, fiică; Silviu și Ioan, fii; Dr. Pavel Opriș, ginere; Antoniu Cătean, frate; Roza Cătean, Elisabeta Schneider născ. Tomus, Georgiu Tomus, cumnat; Paul, Eugenia și Ioan Miron Opriș. Maria Cătean căsătorită Fülöp și Dăneș. Aureliu Cătean și Aurelia. Romul Cătean și Matilda. Cornelia Cătean căsătorită Somogyi și Mór. Valeria Cătean căsătorită Pop și Benjamin. Ioșif Szilágyi și soția. Rosa Schneider căsătorită Zádori și Francisc. Gizela Schneider căsătorită Bota și Petru. Antoniu Schneider și Vilma. Andreiu Schneider și Emilia, nepoți și nepoate.

— Pătrunși de adâncă durere sufletească vă aducem la cunoștință, că mult iubitul nostru fiu, frate, cumnat, nepot, unchiu și văr Haralambie T. Stănescu, în state de 24 ani, după lungi și grele suferințe, împărțit fiind cu sfânta taină a cuminăcăturii, și-a dat nobilul său suflet astăzi, dimineața la 4 ore, în mâinile Creatorului. Rămășițele pămîntești ale scumpului defunct se vor ridica Mercuri, în 7/20 Martie, la 4 ore p. m. din casele proprii ale părintelui său, strada Castelfului nr. 48, și se vor înmormânta în cimiterul din Groaveri al bisericii S-tei Adormiri din Brașov-Cetate. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Tache Stănescu, ca părinte. Mihail, Iorgu, Maria Dr. Cloaje, Ecaterina Beles, Vasile, Dimitrie, Elena Dr. Blaga, Sofia Dr. Procopovici, Eugenia și Hareti, ca frați și surori. Dr. Ioan Cloaje, Aurel Beles, Dr. Ioșif Blaga, Dr. Eudoxiu Procopovici, ca cumnați. Victoria M. Stănescu, Zoe G. Stănescu, ca cumnate. Maria G. Stănescu, Sofia H. Stănescu, ca mătuși. George G. Bureta, Vasile G. Bureta, ca unchi. Hareti, Mihail, George, Mărioara, Dimitrie, Ionel, Aurel, Mărioara, Mărioara, George, ca nepoți și nepoate. Mihail G. Stănescu, Nicolae Stănescu, Maria N. Stănescu, Teodor Măntu, Elena T. Măntu, Maria Dollereider, George, Mihail, Octavia și Sofia Stănescu, ca veri și verișoare.

Conscripția în Austria. În Austria s'a publicat, ca și la noi, rezultatele generale ale conscripției. Austria are 26,107.891 loc. Sporul în 10 ani este de 2,219.891, în procente de 9.3%.

Dintre provincii mai mulți locuitori are Galiția, anume 7,295.538, apoi urmează Boemia, Austria de Jos, Moravia etc. Cea mai mică provincie e Vorarlberg cu 129.816 loc. Bucovina are 729.921 loc. Sporul a fost în 10 ani 83.330 (12.9%).

Stilpii maghiarimii s'au sporit cu unul. În ziua de 15 Martie la tîmbălău «patriotic» din Mehadia, a pronunțat un «discurs» asupra importanței zilei și Românul Terfeloagă János, dascăl la stat. Ci-că a produs mare însuflețire terfeloagă discurs al «patrioticului» dascăl Terfeloagă.

Cine trebuie să știe mersul trenurilor? Pasagerul unui hotel din Frankfurt a pîrit pe proprietarul hotelului, pentru că să-și restituie paguba, ce a avut-o din cauză că portarul nu-l anunțase la timp, când pleacă trenul spre la Viena. Tribunalul pertractând afacerea, a declarat pe hotelier de nevinovat, de care se personalul hotelului nu este dator să știe mersul trenurilor și dacă călătorii întârzie dela tren, asta-i numai vina lor proprie.

Divorț. Da, domnilor, abia au trecut săptămânile de miere și crudul divorț a bătut la ușă. «Gura Satului» a părăsit cu necredință pe «Tribuna Popului», care apoi i-a intentat proces de divorț, și astăzi cele două demne organe de publicitate sînt despărțite, tipărindu-se acum «Gura Satului» la L. Réthy și fiu. De astfel, că «Gura Satului» nu se mai tipărește la «Tribuna Pop.» nu se prea observă, de care ce și acum pare-că li se schimbă — manu-scrisurile, ca pe vremea, când vieța conjugală era neconturbată între ele. Cum însă «Trib. Pop.», ca o gazetă cu pretenții de respect, nu poate rămâne fără de lăturar, de când s'a învrăjbit cu «Gura Satului» a făcut lăturar din pagina a doua. (Vezi numerii din urmă ai «Trib. Pop.»)

Cale ferată rusească în Balcani. Planul așa numitului tren transbalcanic preocupă tot mai mult cercurile hotărîtoare din Rusia. E vorba, ca să se construiască cea mai scurtă linie de comunicație între Marea Neagră și Marea Adriatică pe la Balcani și astfel să se promoveze esportul în ținuturile consumatoare ale Europei-șvecice al cerealelor rusești din ținutul rîurilor Don și Volga și mai ales din Siberia. Linia ferată proiectată ar pleca din portul Varna spre Vest pe teritor bulgar până la granița sârbă-bulgară. De aici atin-

gând sudul Sârbiei și combinându-se cu liniile ferate existente, ar trece mai departe pe teritoriu turcesc (Albania), peste valea râului Drina până la granița Muntenegrului. La orașul Scutari d'Albania ar intra în Muntenegrul și de aici s'ar îndrepta spre portul Antivari din vilajetul Scutari de lângă Marea Adriatică.

O astfel de cale ferată făcută sub patronaj rusesc ar servi în prima linie interesele comerciale și strategice ale Rusiei și voeste să fie un contrapond pentru drumul de feră contemplat de monarhia noastră din Bosnia spre Salonichi.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. La fondul pentru acuirea unui local cu hală de vânzare pe seama „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai contribuit cu câte 20 bani următorii: Ioan Aldea, cu Aldea n. Leicu (Calbor); Simeon Alămorean, paroh, Neaga Alămorean n. Răduciu (Alămor); Alexandru Borgia, paroh, Marina Borgia n. Popa, Dumitru, Ana, Ioan, Maria și Nicolae Borgia (Seliște); Antoniu Repede, paroh, Anisia Repede n. Cădan, Amalia Danciu (Georgiu-de-sus); Vasile Barbu, paroh, Ioana Barbu n. Sabo, Victoria, Cornel și Vasile Barbu (Mănăstirea-Rimneșului); Ioan Barbu, stud. (Aiud); Vasile Teșca, paroh, Ioana Teșca n. Sava, Victoria, Aurel și Ioan Teșca (Tecești); Simeon Filimon, paroh, Maria Filimon născ. Jeler, Romul, Remus, Aurel, Anastasia, Elena și Rozica Filimon; Toma Jeler, proprietar și Anghel Popa, eon. (Varmaga); Ioan Șerb, paroh (Poiana); Toma Doican, paroh, Vasile Doican n. Preda (Sebeșul-inf); ear' Iosif Morariu, paroh (Hosman) 1 cor.

Mânia tiranilor. Însușirea cea mai caracteristică a tiranului este, că ajunge lute în mânie. El lovește fără cruțare în cei mai mici și mai slabi decât el, ear' când altul mai mare îl calcă numai puțin peste ochiurile dela picioare, atunci el turbă de mânie și strigă ca din gura șerpului.

În situația tiranului se află și guvernării noastre față de noi cei slabi și față de Viena, care din când în când le mai turbură răsfățata lor stăpânire.

S'a întâmplat în zilele trecute, că colonelul Oliver Grimand d'Orsay, comandantul hergheliei statului din Mezőhegyes și oficer de stat-major în armata comună, a fost trecut la pensie din ordinul ministrului comun de război Krieger, drept pedeapsă, pentru că la o anchetă convocată în Budapesta de ministrul Darányi a criticat o instituție ce stă sub conducerea ministerului comun de război, a vorbit în contra hergheliei arădate de acest ministru și peste tot prea și-a arătat dragostea față de Unguri și iolalitatea față de șeful sau suprem baronul Krieger.

Pentru pedeapsa aceasta dictată de interesele de disciplină și unitate ale armatei comune, foile maghiare în frunte cu „B. H.” fac eardă gura mare. Vezi, cât de colo, cum vorbește răsfățul din ele.

Bucuria noastră este însă, că tot se mai află câte cineva, mai ales la Viena, care se le dee guralivilor peste gură și răsfățurilor se le mai scuture urechile.

Recordul longevității. Peștii se pot lăuda că au viața cea mai lungă. Un naturalist englez afirmă, că crapul trăiește 5 sute de ani; sunt în aquarium imperial rusesc crapi cari au șese secole.

Peștii aurii devin ușor centenari. La muzeul din Mannheim se păstrează scheletul unui pește prins la Kaiserslauten în 1497. El e lung aproape de 6 metri și cântărește aproape 175 chgr. și are legat de un solz un inel cu următoarea inscripție în limba greacă:

„Eu sunt peștele pe care cărmuitorul universului, Frederic II., l'a pus cel dintâiu în acest lac la 5 Octombrie 1230.”

Deci în momentul pescuirii peștele acesta avea cel puțin 267 de ani.

Monografia unei comune. În seșuina sa generală din 1904, Academia Română va decerne și premiul Alexandru Bodescu, de 1500 lei, dispreună cu 1000 lei dăruți de dl Ioan Kalinderu, celei mai bune lucrări scrise în limba română asupra următorului subiect: „Monografia economică, statistică și socială a unei comune rurale din România și a unei comune rurale românești de peste graniță. Monografia situațiunii economice a câte trei familii de țărani, frunță, mijloc și codă, luate din cele două comune, în total șese familii.” Autorul se poate povălu, între altele, după lucrările și după monografiile publicate de societatea de economie socială fondată de Leplay, cu regeșina la Paris (54 rue de Seine), după ale lui Buchenberger și după ale lui I. Ionescu. Se atrage atențiunea doritorilor de a concura, că ceea ce se cere este mai multe fapte și cifre și cât mai puține vorbe. Termenul prezentării manuscrisurilor la concurs este până la 1 Septembrie 1903.

Noii preșidenți ai republicei San-Marino. Mica republică San-Marino (Italia), care numără 1200 locuitori, în tot anul își alege câte 2 preșidenți, unul dintre nobili, altul din sinul poporului. În anul acesta a fost ales cavalerul Luigi Tonnini și cetățeanul Marino Niccolini.

Prima reuniune pentru înzestrarea fetelor, instituit pentru asigurarea fetelor și a băieților, care s'a întemeiat în anul 1863, își continuă după o existență de 38 de ani fără întrerupere activitatea ei binecuvântată pentru binele public.

Institutul acesta binefăcător, a cărui reprezentanță principală se află din anul trecut încoace în Sibiu, strada Bruckenthal nr. 9, a obținut și până acum succese strălucite pe terenul de asigurare de zestre, într-o cât multe mii de familii pot să mulțumească în parte acestui institut pentru înaintarea și bunăstarea lor. Acest institut a îndeplinit dela înființarea lui până acum o mare misiune în privința economiei publice și pe viitor e chemat să câștige în măsură și mai mare valoare misiunii lui pentru societate. El oferă părinților ocaziunea de a se gândi la viitorul fetelor lor, măritarea lor e posibilă în orice clasă a societății, asigurându-le pe lângă mii contribuiri lunare în toate împrejurările suma cerută pentru zestre.

Comercianți, funcționari, învățători, meseriași, muncitorii și plugarii, precum și ori-ce altă breasă socială poartă anevoie greutățile trebuințelor zilnice. Numai rar se află în poziția, ca să poată lucra cu bani cruțați și afară de aceea să și asigure și copiii lor. Aici sunt unite aceste două ținte, într-o cât banii lor se fructifică bine, copiii le sunt asigurați, în cazul morții membrului încetat ori-ce contribuție mai departe și copiii totuși capătă întregul capital asigurat, în cazul morții copilului însă se răsplătește întreaga sumă deja plătită. Din prisosul anual al institutului se împart 50% între membri și se folosesc pentru mărirea premiilor de zestre, așa că fiecare premiu de zestre ajunge a fi plătit într-o sumă mai mare, fără nici o reținere. În tabelele institutului contribuțiile sunt compute în modul cel mai moderat, o înțorcere dela ele sau o schimbare a lor nu se poate întâmpla în nici un caz și membrul nu plătește afară de contribuția hotărâtă în ele sub nici o condițiune alte taxe.

Fără teamă deci și cu cea mai mare căldură putem recomanda acest institut binefăcător în atențiunea și sprijinirea fiecărui părinte, turor, naș, că-rora le zace la inimă soarta și viitorul copiilor încredințați scutului lor.

Cu această ocaziune vrem să mai amintim, că institutul a plătit în anul trecut circa 1/2 milion capital asigurat și premii de căsătorie, în anul acesta, lunile Ianuarie și Febr., însă 60.507 cor. 89 bani în toată țeara, prin urmare nu putem din destul recomanda acest institut de utilitate publică și recerăm pe toți cei-ce doresc să se însorie ca membri la el să se adreseze cu încredere la reprezentanța lui din Sibiu, unde va fi servit cu ori-ce lămurire și la dorință se trimite cu plăcere prospecte în limba română.

Îndemnăm deci și pe cetătorii noștri din ori-ce comună. Iis preoți, învățători, comercianți, funcționari, pensioniști, cari voesc să intre pentru timpul liber, de care dispun, în serviciul acestui institut, ce desvoaltă în direcțiunea aceasta o activitate stăt de binefăcătoare, să primească postul de agent, prin ceea-ce își vor câștiga un frumos venit lateral, și să se adreseze în scris la reprezentanța generală a institutului din Sibiu, Bruckenthalgasse nr. 9, unde conducătorul reprezentanței va da cu plăcere lămuririle necesare.

PARTEA LITERARĂ.

Cum se lucrăm?

— Reflexiuni social-economice. —

(Urmare).

Când cu toții ne vom convinge de adevărul acesta, și trebus să ne convin-gem, nu vom perde timpul în certe ne-faste, ci vom da mâna cei cu inimă română și vom lucra spre binele comun sub deviza: „unul pentru toți și toți pentru unul”.

Al treilea mijloc la muncii raționale îl reprezintă mijloacele în înțelesul strins al cuvântului, adică: destoiniciile naturale înăscute și instrumentele.

Desvoltarea științelor naturale, în timpul modern, perfecționarea expeditivelor ce ajută conservarea, îmbunătățirea sănătății și a vieții omenești a adus cu sine ca poporațiunea să se sporească repede. Prin aceasta însă s'a micșorat în chip simțitor numărul feticilor, car' din cauze ce zac afară de ei, eu loc la masa bunătaților naturii și a creșcut numărul acelor, cari înșiși prin muncă proprie trebus să și facă loc acolo.

De aici s'a născut sub egida libertății, frățietății și egalității, principiile mult trimbițate ale secolului, o clasă ce pe zi ce merge câștigă mai mulți aderenți, *clasa muncitorilor*. Acestia între întocmirile sociale de azi, au tot felul de libertăți, dar' mai de multe ori n'au ce duce la gură.

De aici mișcările ce sunt la ordinea zilei. De aici socialismul și celelalte forme ale acestuia, trecute în de-generare, cari toate arată, că este o clasă a nemulțumirilor, care pe nedreptul cere pâine, și care dacă nu i-se va împlini cererea, poate fi tare primejdioasă pentru ordinea socială.

Din sbuciumările ce se desfășură înaintea ochilor noștri s'ar cristaliza trei principii, cari arată însemnătatea *capacităților ce le aduce omul cu sine în lume* și despre cari principii nici nu s'ar pute afirma cu siguranță, că nu vor avea viitor:

1. Fiecare să muncească.
2. Fiecare să guste fructul muncii sale.
3. Avera (avutul) să se împartă egal.

Pentru poporul nostru din toate acestea rezultă, că se se silească a și folosi cât mai rodnic *capacitățile naturale*, căci numai așa își va pute îmbunătăți starea materială-culturală *neîndestulătoare* și se se păzească nu mai puțin, să fie scutit de influența curentelor moderne, cari pentru el bine nu conțin, ci cel mult pot să l' lipsească pe inctul de naționalitatea sa și de credința, legea strămoșească, scumpe lui ca lumina ochilor.

În special destoiniciile firești sunt trupești și sufletești, spirituale, dintre cari cele dintâi se întrebuințază mai cu seamă la lucrurile corporale, cele din urmă la munca spirituală, cu toate-că despărțirea absolută a acelor e tot așa de imposibilă, ca și desfacerea trupului de cătră suflet.

Dintre facultățile spirituale de însemnătate specială sunt simțurile etice.

Economia națională din firea sa are de parte constituția *moralul*. Faptul, că din punct de vedere național-economic ceea-ce câștigă cineva pe cale imorală, prin despoliarea ori aducerea la sapă de lemn a altuia, pentru întregul organism economic nu reprezintă profit, căci s'a dobândit în o parte atâta, cât s'a pierdut în alta, — arată îndeajuns adevărul acesta. (Va urma).

MAI NOU.

Conflictul anglo-rus din China.

Despre conflictul dintre Ruși și Englezi pentru linia ferată dela *Tienchin* se anunță următoarele:

De oare-ce Englezii prin construirea unei linii ferate laterale vatămă concesiunea dată Rusiei din partea Chinei, Rușii au pretins, ca Englezii să sisteze lucrările de construcție. De oare-ce Englezii n'au voit să deă ascultare acestei pretențiuni, Rușii au săpat tranșee și au postat străji înarmate în apropierea liniei ferate. Tot asemenea au făcut și Englezii. Se crede, că mareșalul rus Alecsiev vrea cu tot prețul să provoace turburări. În tot momentul pot izbucni înimiciții războinice.

La Roma în cercurile curții domnește mare îngrijire din cauza acestui conflict. Între Berlin și Viena se urmează de câteva zile un viu schimb de telegrame.

Pace ori războiu?

Londra, 19 Martie n. Lui „Times” i-se anunță din Bloemfontein: Inercarea Englezilor, ca să înoujure arma de 800 oameni a lui Fourie, n'a reușit.

Roberts a declarat, că e imposibil a spune, când se va termina războiul.

CĂRȚI ȘI REVISTE.

A apărut:

Relațiunile Moldovei cu Polonia până la moartea lui Ștefan-cel-Mare, de Ioan Ursu, profesor de istorie la liceul din Piatra-N. 1900.

Un op istoric, de 200 pagini, care aruncă lumină asupra unei interesante părți a istoriei române. La tratarea materialului autorul s'a folosit de izvoare originale, ear' dintre scrierile posteroare, de cele mai speciale. De aceea scrierea este de interes și o recomandăm atenției publicului. Ea a fost premiată de universitatea din București, cu marele premiu „Hilel” din 1898.

Prețul este lei 3.50 și se poart eprocură dela autor.

ECONOMIE.

Pomi roși de iepuri.

N'a prea trecut toamnă ori iarnă, în care se nu fi atras luarea aminte a economilor asupra primejdurii, la care sunt espși pomii mai tineri prin aceea, că mai ales iepurii le rod coaja, arătând și mijloacele de apărare. Cu toate acestea ni-se întâmplă des, mai cu seamă după ninsori mai mari, să vedem pomii cu coaja roasă. Dacă e roasă coaja jur împrejurul pomului, acesta e pierdut, pentru-că sucul (măzga), care curge pe sub coajă, nu mai poate trece dela locul acela în sus. În cazul acesta nu ne rămâne alt-ceva de făcut, fără să scoatem pomul, menit să se prăpădească, și să-l înlocuim cu altul. Rămânând însă o parte a coajei întreagă, așa că sucul se poată circula cel puțin pe la un loc în sus și în jos, ne apucăm numai decât de leuirea ranei. În scopul acesta luăm lut, balegă de vacă și peri de vițel, frământăm toate acestea bine la olaltă și ungem cu aluatul acesta cât mai gros locul rânit. Înainte de asta însă retezăm marginile coajei de-a curmezișul cu un cuțit bine ascuțit. Pe deasupra legăm strins cu o bucată de pânză. — La felul acesta de rane nu e bună păcura, ci din contră, amestecătura, cu care am înfășurat locul jupuit, trebus ținută tot jilavă.

Știri economice.

Din esposul ministrului de agricultură, rostit cu ocaziunea desbaterii bugetului pentru acest resort, scoatem următoarele date: Ministrul constată că avântul ce a luat cultura frăgarilor și vermilor de mătășă în Ungaria este a se mulțumi dlui Paul Bezeređy, care cu rară însuflețire și fără nici o plată lucră pentru înflorirea acestui ram economic de mare importanță pentru agricultori. Despre școalele de agricultură spune, că în ele nu cresc domni, ci agricultori conștii de chemarea lor. Ministrul a statorit ca în 19 institute teologice și pedagogice să se țină conferențe economice din partea învățătorilor ambulanți. Astfel de cunoștințe își câștigă în fiecare an 1312 fitori preoți și învățători. Învățătorii ambulanți au mai ținut în decursul iernii trecute în 476 comune 580 conferențe economice la 49.441 indivizi. Cursuri de iarnă s'au ținut 24 cu 6731 ascultători. Peste tot cursuri de iarnă s'au ținut 181 cu 16.471 participanți, cărora li s'au distribuit gratuit 177.556 cărți și broșuri. Afară de învățătorii ambulanți au mai ținut alți 572 învățători 3980 conferențe în 1540 comune la 318.487 ascultători.

Cursuri pentru industria de casă s'au ținut 145, la cari au participat 7754 indivizi; în 138 cursuri s'a propus confecționarea obiectelor de paie și papură (pălării, corfe, etc.), în 42 confecționarea perilor și măturilor și în 28 a obiectelor agricole de prima necesitate din lemn.

În țeară sunt 54 înșofiri de ouș și 246 de lăptărit. Esportul de ouș, galițe, pene, etc. a adus în 1900 un venit de 71.967.967 cor. Esportul de galițe a în-duce pe cel de cereale. Esportul de lapte și unt a adus un venit de 12.399.025 cor.

Despre cassa de ajutorare a lucrătorilor agricoli spune, că și-a început lucrările la 7 Ianuarie a. c. Ea are 300 membri fondatori și a asigurat deja 500.000 indivizi.

Ministrul a înființat 852 biblioteci pe seama lucrătorilor și în 59 comitate birouri pentru angajarea de lucrători și servitori.

Sfeclele de zăhar în Ungaria. În 1897 erau 20 de fabrici de zăhar în Ungaria, 329 de mașini cu aburi, în care lucrau 11.000 de muncitori, prefăcând în zăhar 12.944.984 de quintale de sfecelă, cari au produs 2.030.455 de quintale zăhar. În 1888—1889 fuseseră lucrate în fabrici numai 3.896.871 de quintale. Cum vedem, în zece ani s'a împătrit producția. În 1898—1899 s'au lucrat 16.000.000 de quintale de sfecle. În anul 1898—99. Ungaria a esportat 4.916.085 quintale de zăhar. Sfecle se cultivă pe 75.000 de hectare și majoritatea cultivatorilor sunt țărani. Cultura e mai desvoltată în regiunea Dunării. În domeniul lui Nicolae Eszterházy se cultivă sfecle cu în-grășăminte alterând cu grâu. Se cultivă acolo 632 de hectare cu sfecle și es la hectar 34.000 de chgr. Câștigul brut la hectar e de 578 de cor. Săpatul de trei-ori costă 45 de cor. la hectar și scoal sfeclelor 18 bani quintalul metric de 100 de chgr.

Bibliografie.

„Sâmbăta morților”.

— Voci din presă. —

„Noua Revistă Română” serie următoare: „Sâmbăta morților”, dramă din popor, localisată de Teodor V. Păcățian. — Ionel, feciorul unei văduve sărace, iubește pe Ileana fiica lui Petrilă, un morar avut și sgărcit, ce nu putea suferi pe Ionel. De giaba sunt toate demersurile primăreșei pe lângă Petrilă, acesta numai se infurie și suferințele Ileanei se înmulțesc. Petrilă cere dela Ileana să nu mai audă cântecul de fluier al lui Ionel, și el de dragul Ileanei își sfarmă fluierul, singura lui mângâiere, dar' cu el deodată se mântuește și credința, nădejdea inimii lui. De neocă pleacă la cărmă, aici se întâlnește cu grogarul care îi spune că la 12 se ved în cimiter toți cari vor muri în cursul anului. Ionel pleacă la cimiter să vadă dacă morarul, care este oticos, nu este între morții anului. Aici doarme și în vis i-se arată că a văzut pe Ileana Pleacă grăbit și desperat, întâlnește pe morarul și pe grogarul. Morarul din unele vorbe ale lui Ionel deduce că Ionel l'a văzut între cei-ce vor muri. Aceasta îl înspăimântă și se îmbolnăvește, Ileana curioasă vine și ea la Ionel și îl întreabă, el îi mărturisește că a văzut-o. Acum Ionel nu mai are nici liniște, își propune să leee lumea în cap, dar' mei vrea să vadă odată pe Ileana, se duce la ei în ogradă. Morarul bolnav eșie se și ascundă comoara, se întâlnește cu Ionel și cade mort. Vine Ileana și i strigă: Ucișag. El desperat pleacă din sat. Ileana e bolnavă și înaintea de moarte prin stăruința preotului iartă pe Ionel și îl roagă să-i cante afară din fluier, ca odată în vremurile ferice; moare în cântecul fluierului.

Di Păcățian, de altfel recunoscut ca bun traducător, a localisat cu mult succes această piesă, care are multe părți instructive pentru popor. Teatrul Ardelenilor este în formare, și deocamdată se reduce la reprezentațiile tinerilor diletanți, cari sunt foarte răspândite, interesându-se de ele cu multă dragoste chiar și țărani. Repertoriul acestor reprezentații e cules aproape tot din comediile lui Alexandri și Vulcan „Sâmbăta morților” e chemată să introducă în teatrul popular al Ardelenilor și drama. Localizarea dlui Păcățian coreșpunde ideilor și modului de gândire al țăranelui.

„Povestea priveghitoare”, după „Înșiră-te Mărgărite”, de I. Maniu. Estras din publicațiunea „Lui Titu Maiorescu, Omagiu”. București, stabilimentul grafic I. V. Socac, str. Berzei nr. 59. Prețul 25 bani.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Socac & Comp.: Documentele românești din arhivele Bistriței, partea I. de N. Iorga.

Prețul 4 lei.

Tragedia Calvarului, de abb. Henry Bolo, tradusă în românește de membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj. Ediț. societății tipar. Tipografiei, societ. pe acțiuni în Sibiu. Prețul: 2 coroane, pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratează, într-o concepțiune originală și într-un stil super, divina tragedie a Mântuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștinesc, obicnuit a simți și gândi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde românesc, în felul scripturilor sfinte, este caracteristica escelentei traducerii, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încât ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înfrățirea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului „Tipografiei” noastre. Ear' broșurarea în stil antic, franțuzesc îi dă o formă originală și atrăgătoare. Învălișul e de hârtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înfrățare așa de elegantă, demnă atrăgătoare.

Sosiți în Sibiu.

La 20 Martie n. 1901.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Kovács, inginer din Budapesta; Dr. Wolf, medic de reg. din Viena; Czeli, fabricant din Brașov; Jikeli, farmacist din Sighișoara; Wolf din Făgăraș, Zakovszky din Mediaș, privatieri; Sikora, Diamant, d.n. Viena, Popovici din Cluj, Zeisler, Wiener, Selingner, din Budapesta; comercianți; Duitner, antreprenor din Budapesta.

Hotel „Meltzer”: Cristea din Petroșeni, Magda din Feneș, preoți; Fillich, magistrul postal din Tisza-Földvár; Popovici, teolog din Sacel; Leitner din Budapesta, Wermes din Alba Regală, oficiali.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Noi Vă oferim din depoul joagărului nostru cu vapor din loc
(în apropierea gării)

Lemne de fag

În blane de 1 metru lungime
Taiat lung și crepat 25 cm.
Taiat scurt » 20 cm.

Fără cărăușie		Cu cărăușie	
1/2 stg.	1 stg.	1/2 stg.	1 stg.
cor. b.	cor. b.	cor. b.	cor. b.
10.—	20.—	10.80	21.60
11.—	22.—	11.80	23.60
12.—	24.—	12.80	25.60

Rămășițe de lemn de brad

1/2 stg. = 2 Rm. rămășițe
1/2 » = 2 » butuci
1/2 » = 2 » rămășițe de scânduri

Fără cărăușie		Cu cărăușie	
cor.	bani	cor.	bani
4	80	5	60
5	60	6	40
6	80	7	60

Comande se pot face la domni: C. F. Jickeli, Trafica cea mare, Piața-mare nr. 12; Wilhelm Fürst, strada Căsnădiei nr. 10; Andreas Rieger, Piața-lemnăriei nr. 5 (Bauholzplatz); Julius Ballmann, strada Morii nr. 11; G. Gürtler, strada Gusteriții nr. 37; Albert Weiss, magazin de lemne, strada Trei-stajeri nr. 4; Franz Jahn Söhne, Piața-mică nr. 31; Iosif Schwarz, str. Turnului nr. 8; I. Schneider, strada Sării nr. 1; Concordia, societate comercială, strada Măcelarilor nr. 20; precum și la biroul joagărului cu vapor

[17] 12—20

Mersing & Lessel.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Bine apreciată
de întreagă
presa noastră.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din tainele vieții.

20 de romane și schițe.

Preț 2 cor., plus 10 bani port.

Se poate procura dela
Librăria
W. Krafft.

A apărut!

Din editura „Tipografie“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici. 12 corale tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Ungler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcălă și Tâmbălă. Anecdote de Silvestru Moldovan. Preț unu exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Ungler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndrăgelnul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Născătorul de mamă. Legendă populară din gura Născătorului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojona Născător, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Tureului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldăruga cu trei picioare. Poveste franceză de Eusebia Tănăsescu, după A. Genesay. Un exemplar 16 bani.
19. Căpățâna. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndrăgeln. Novellă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Toară. Din novelele californice ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 bani.
22. Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoica. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vecinii. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
28. Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Agărciul. Comedie de Molière. Un exemplar 80 bani.
30. Lumee proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Născătorul. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și poana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazăr. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Ropeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulău. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan soni. Un exemplar 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
44. Rusălia păcurarului. Poveste de Nicolae Trimbiș. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandre Faredi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turgheniev. Tradusă din limba rusă de Ena Hodeș. Un exemplar 80 bani.
47. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poesii populare „Cântec de bătrânețe“. Din culegerile lui I. Pop Reteganu. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Cui îi trebuie mulți bani?

lunar până la 1000 coroane se pot câștiga cinstit și fără nici un risc. A se adresa sub M. S. la: Annoncen-Bureau E. Kristoffik, Innsbruck, Heilige-geiststrasse 9. [110] 49—50

Din

Biblioteca pentru toți

ce apare

în editura librăriei Leon Alcalay
în București

au apărut până acum 194 numeri sau fascicule

Fiecare nr. în preț de 32 fileri se află de vânzare la

Librăria lui W. Krafft în Sibiu.

Editorul face cunoscut că și-a propus a pune sub presă mai toate scrierile literare și științifice românești de valoare. În acest scop a început mai întâi cu publicarea, sub îngrijirea dlui I. Bianu dela Academia Română, a tot ce a scris neuitatul nostru poet V. Alexandri, și din care a apărut deja: nr. 180—181 Ovidiu, dramă în 5 acte. 182 Doine. 183 Lăcrimioare. 184 Suvire. 185—186 Mărgăritele. 187 Pasteluri. 188 Poesii, varia. 189—190 Poesii, altele. 191 Poesii, Ostași nostri. 192 Dumbrava Roșie, poem istoric. 193—194 Legende. Altele dela V. Alexandri vor urma. [36] 7—10

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“,
cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Preț 1 cor. 20 bani, cu port postal 1 cor. 40 bani.

Studii Literare

de
Teodor Raica,
profesor de liceu.

Cuprinzând:

0 gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii,
dascălii și cărturarii români.

Preț 1 cor. 50 bani.

Se poate procura dela

Librăria W. Krafft.

Portretul

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin,
în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat
pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni.

— Cu preț redus. —

Doi mari Metropoliți ai Românilor
Andrei bar. de Șaguna

și
Alexandru Sterca Șulău.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat,
pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite
tablouri în casa fiecărui Român.

Preț 1 cor. 40 bani.

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Lupta pentru drept

de
Dr. Rudolf de Jhering

traducere

Teodor V. Păcășian.

Preț 2 coroane.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

— fiecare Român, —

— luptător pentru

— dreptul național. —

Se află de vânzare la:

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil Ionif Marșhall.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la „Sfântul Iosif“ în Viena, calea Schönbrunn nr. 182

Absorbinol-Hotter

1/2 flacon fl. 6 —, 1/2 flacon fl. 3.50.

Depărtează toate ecrescențele și
așezările unsuroase, fără a cauza
stricăciune părului. Întărește vinele
slăbite și atacate de boală, depăr-
tează toate modăciile de pe mușchi
și recorește toate aprinderile; în-
doșește și foarte sigur leac contra
pocheilor, umflăturilor de glesne,
modăciilor dela capite, genunchilor
groși, modăciilor de pe vine, oaselor
îngroșate, umflăturilor, unde de
aceasta se ivesc. Vindecă tremu-
rarea genunchilor și toate contu-
siunile.

Praf de nutremânt-Hotter

pentru oai și vite corne
1 pachet 80 cr.

Excelent adăos la nutreț pentru a
conserva animalului puterea și să-
nătatea; folositor la toate boalele
de rinichi, de begică și de nervi.

Unsoare-Hotter

contra osului mort
1/2 borcan fl. 2.—, 1/2 borcan fl. 1.20.

Depărtează osul mort și ecre-
scentele de os chiar și în cazuri în-
vechite, după întrebuintare de 4—6
săptămâni.

Preparate veterinare

cele mai escelente ale timpului mo-
dern, conform numeroaselor ateste,
născute în efect de nici unele
mijloace de acest soi.

Să se ceară numai preparate
de ale lui Hotter și se nu se
primească altele.

Depositor în farmacii și droguerii.

Speditorie principală:

Farmacia la „Sfântul Iosif“,
Viena XII/2,
calea Schönbrunn nr. 182.

Depositor principal la:

Dr. Emil Budai, farmacie orășe-
nească în Budapesta, piața primă-
riei, la Dr. Leo Egger & I. Egger,
farmacia „Palatin“ în Budapesta VI
bulevard Văcz 17, și la Ios. Török,
far. în Budapesta, VI, str. Király 12.

Correspondențe și românește.

Training-fluidul-Hotter

1 flacon fl. 1.20.

Conservă vinele și mușchii pu-
ternici și vioi până la vîrstă înain-
tă, după frecări cu acest fluid
animalul devine capabil de cele mai
mari strapațe și training. E cu
surprinzător efect întrebuintat și la
toate urmărilor de prea mari sfor-
țări, la ologire, reumă și întepenire.

Praf-Hotter pentru rimători

Nr. I. și II.

1 chilo . . . fl. 1.20.

Cel mai bun mijloc dietetic pen-
tru aștarea poftii de mîncare și
prin aceasta a promova creșterea
rimătorilor; escelent leac contra
orbălușii. [157] 86—104

Nr. II. a se folosi peste tot locul.

Leac de colică-Hotter

1 flacon fl. 1.50

contra tuturor seturilor de colică
și incușii de ud la cai, cum și
contra umflărilor la vitele corne.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeara a Ardealului, și cu deosebire Munții-
Apuseni, patria lui Heria și Ianon, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murăgului, apoi
Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt facute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și
cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate zările noastre au apărut în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem
despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din
mai multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei
trebuințe ce într'adevăr se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea
amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

Cuprinsul oel mai bogat și mai valoros.

Eminenta revistă pentru politică, literatură, știință și artă:

Noua Revistă Română

ce apare la București (România)

sub direcția distinsului literat prof. univ. C. Rădulescu-Motru

se abonează și se vinde

cu numerul singuraticel a 1 coroană la administrația ziarului „Tribuna“.

— Apare de două-ori pe lună. —

Prețul abonamentului pe un an 24 lei, pe trei luni 6 lei.

Redacția și administrația la București, Pasagiu-român 20

Cu cola orarea oelor mai distingi literați.

Din editura „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și
despre procedura disciplinară	» —50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	» —80
Alușiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru
înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare«	» 1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	» —24
» » Trifoiul	» —20
Costan T., Aur, novellă	» —30
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	» —30
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	» 1.60
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	» 1.40
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	» —20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	» —40
» » Reprivere din Paradoxe sociologice	» —40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale
(Art. XXII. din 1886)	» —10
Russu-Sirianu I., Moara din vale, 8 novele	» 1.40
Simion T., Păcate Domnești, novellă orig.	» —60
Simu R., Monografia comunei Orlat	» —50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor
și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.